

TUU-11-080

ARVOKKAAT TUULI- JA RANTAKERROSTUMAT

- Tuura -alue
- Natura 2000 -alue

0 500 m

Karttaluoste © Geologian tutkimuskeskus
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos, lupa nro 7/MML/10
 Suojelualueet © Suomen Ympäristökeskus

3481000 3482000 3483000

7203000
7202000
7201000
7200000
7199000

Hevossuo, Keihässuo, Välisuo, Keihässola, Huosioslampi, Huosetu, Sadiharju, Joutenkangaset, Hevoskangas, Komminsuo, Sanginiski, Puutturinkangas, Puutturi, Pekkala, Rinne, Poikala, Komminaho, Junttari, Mökilä, Hautasuo, Hirsikangas, Piikkulämminselkä

HEVOSKANGAS

Ylikiiminki

Tietokantatunnus: TUU-11-080

Arvoluokka: 4

Muodostuma: Rantakerrostuma

Pinta-ala: 120,6 ha

Korkeus: 131 m mpy.

Karttalehti: 3424 08

Alueen suhteellinen korkeus: 21 m

Muodon suhteellinen korkeus: 2 m

Sijainti: Hevoskankaan muodostuma sijaitsee Ylikiimingin kaakkoisosassa, noin kuusi kilometriä Yli-Vuotosta kaakkoon.

Geologia

Muodostuma on Hevoskankaan drumliinityyppisen moreenimuodostuman rinteille syntynyt rantakerrostuma. Alue peittyi mannerjäätikön reunan perääntyessä alueelta noin 10 600 vuotta sitten muinaisen Itämeren Ancyclusjärveksi kutsutun vaiheen peittoon. Maankohoamisen seurauksena Hevoskankaan (131 m) laki paljastui veden peitosta noin 9 300 vuotta sitten. Länsilounaan ja länsiluoteen välisestä sektorista puhaltaneiden tuulten nostattama aallokko huuhtoi Hevoskankaan lakea ja lajitteli irrottamaansa ainesta. Moreenista peräisin olevasta karkeimmasta aineksestä aallokko kerrosti drumliinin laen itäreunalle lähes kaksi metriä korkean ylimmän rantavallin, niin sanotun lakivallin. Se on muodostuman kehittynein rantavalli ja lähes koko muodostuman pituinen. Hienomman aineksen aallokko kuljetti ja kerrosti drumliinin alarinteille. Maankohoamisen jatkuessa mäen rinteelle syntyi sarja allekkaisia rantavalleja, joita talvien jäät työnsivät vasten rinnettä. Drumliinin itärinteen yläosassa on kolme 0,5-1,5 metrin korkuista rantavallia. Rantavallien drumliinin laen puoleiset länsirinteet ovat matalampia kuin niiden itärinteet, jonka johdosta vaikutelma on porrasmainen. Drumliinin länsirinteen yläosassa olevat rantavallit ovat kohtalaisen hyvin kehittyneitä. Niiden korkeus on noin 1,5 metriä. Länsirinteen alaosassa on kaksi matalaa rantatörmää sekä niiden alapuolella loivasti alarinteeseen viettäviä rantatasanteita.

Biologia

Alueella ei ole tehty kasvillisuusinventointia. Ilmakuvan mukaan alueen metsät on laajalti hakattu ja osin aurattu. Nykyinen puusto on mäntytaimikkoa tai kasvatusmetsää. Sekapuuna kasvaa vähän koivua. Kenttäkerros on puolukka- ja kanervavaltainen. Paikoin kasvaa poronjäkälikköä ja mustikkavarvikkoa.

Maisema ja muut arvot

Muodostuman mataluudesta ja muodostumaa osittain peittävästä puustosta johtuen rantakerrostuma hahmottuu vain lähialueelle. Samasta syystä sitä siltä avautuu metsä- ja suomalaisema vain lähiympäristöön. Muodostuman sisäiseen maisemaan tuovat hieman vaihtelua rantavallit, niiden väliset matalat painanteet ja muodostuman länsirinteen rantatörmät.

Kirjallisuus: